

Policy för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv

Bakgrund

I kommunallagen finns regler om hur kommuner och landsting ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där står bland annat att kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning med mål och riktlinjer för sin verksamhet.

I kommunallagen finns en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, och därigenom möta konjunkturvariationer. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och regioner som avser göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av policy för god ekonomisk hushållning som beslutas i fullmäktige.

Resultatutjämningsreserven gör det möjligt att på ett ansvarsfullt sätt reservera en del av överskott under några år då konjunkturen är stark eller vid andra tillfälliga överskott och för att sedan kunna använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av lågkonjunktur. En övre gräns för hur stor resultatutjämningsreserven får vara säkerställer att dagens generation av skattebetalare inte överbeskattas.

God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige fastställer årligen i den strategiska planen vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning regionen har under planperioden.

Tillämpning av resultatutjämningsreserv

Reservering av medel till reserven

Reservering till RUR kan göras då resultatet så medger enligt kommunallagens regler:

Reservering till resultatutjämningsreserven får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger:

- en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
- två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om en kommun eller ett landsting har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Härutöver gäller för Region Norrbotten:

Reservering kan endast ske av resultat som överstiger regionens finansiella mål. Reserven får uppgå till högst 5 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Beräkningsexempel:

		År xx
A	Skatteintäkter, generella bidrag och utjämning	8 227 mnkr
B	2 procent av ovan (enligt kommunallagens regler samt regionens finansiella mål)	165 mnkr
C	Årets resultat	321 mnkr
D	Årets balanskravsresultat	328 mnkr
E	Möjlig avsättning för året: (det lägsta av C-B eller D-B)	156 mnkr
	Maximal resultatutjämningsreserv (A*5 %)	411 mnkr
	Ingående RUR	0 mnkr
	Utgående RUR	156 mnkr

Beslut om en eventuell reservering till RUR kommande år kan fattas av regionfullmäktige i samband med budgetbeslutet och/eller i årsredovisningen om villkoren är uppfyllda. Om beslut har fattats i samband med budget kan detta beslut revideras i årsredovisningen, om utfallet skulle skilja sig från vad som budgeterats.

Användning av reserverade medel

Medel från resultatutjämningsreserven får enligt lagstiftningen användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten är att uttag från resultatutjämningsreserven endast får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av lågkonjunktur. Sveriges Kommuner och landsting prognostiserar årligen när RUR kan användas.

Medel från RUR kan användas om två kriterier är uppfyllda:

1. Förändringen av årets underliggande skatteunderlag ska understiga rikets genomsnittliga utveckling senaste tio åren
2. Balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat (eller så långt som reserven räcker).

Beslut om en eventuell användning av medel från RUR kan fattas av regionfullmäktige i samband med budgetbeslutet och/eller i årsredovisningen om villkoren är uppfyllda. Om beslut har fattats i samband med budget kan detta beslut revideras i årsredovisningen, om utfallet skulle skilja sig från vad som budgeterats.

Beräkningsmodell för användning av reserverade medel

Användning av regionens resultatutjämningsreserv kan göras det år då det underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, understiger genomsnittet.

Beräkningsexempel:

Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig. Förändring i procent per år.

	2017	2018	2019	2020	2021
Snitt 10 år	4,0	3,9	3,8	4,0	4,1
Årlig ökning	4,4	4,3	3,4	3,3	3,8
Differens	0,4	0,4	-0,4	-0,7	-0,3

Tabellen baseras på utfall för år 2017 och resterande år är prognoser. Även i det tioåriga genomsnittet ingår det från år 2018 prognos år. (Källa SKL 2018-10-19)

Redovisning av resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven påverkar inte årets resultat utan framgår i balanskravsutredningen i förvaltningsberättelsen. Reserverade medel för resultatutjämningsreserv redovisas som en delpost under det egna kapitalet i balansräkningen.